

RESSÒ DE LA PARAULA

Caritat en la Veritat: la transmissió de la fe (10)

Segurament algú haurà pensat que aquesta expressió «creure per a ser feliç», canvia substancialment el que sempre ens havien predicat: «creure per salvar-se». I la veritat és que no podem deixar de parlar de la salvació que ens ve per la fe.

Els mateixos missatges que sentim aquests dies d'Advent ens familiaritzen amb la salvació: som cridats a «reproduir aquella esperança del Poble d'Israel en la vinguda del Salvador»; «ens naixerà el Messies Salvador...». L'expressió, que lliga la fe a la salvació, és essencial al missatge de l'Evangelí. Va formar part de paraules definitives de Jesús, com ara la conclusió de l'Evangelí més primitiu, el de sant Marc, on la salvació apareix com a resultat de la fe i del baptisme. Sant Pau va fer d'aquesta relació entre fe i salvació l'argument central de tota la seva predicació, com veiem en les cartes als cristians de Roma i de Galàcia. Quan recitem la professió de fe, diem: «creiem en el Fill Unigènit de Déu, que per la nostra salvació davallà del cel». Així mateix, com sabem, Luter feia de «la salvació per la sola fe» l'eix de la seva reforma...

En definitiva, el nostre esforç per transmetre la fe serà inútil, si no estem ben convençuts del fet que amb la fe ens ve la salvació. Encomanem la fe per tal que l'altre sigui feliç, però aquesta felicitat inclou la salvació: «vull que creguis en Jesucrist, perquè en Ell trobaràs la salvació», podem dir a qui ens escolta i encara no creu.

Però, què vol dir ser salvat per la fe (i el baptisme)? Gairebé hem oblidat parlar-ne en les nostres predicacions i pregàries. Potser sigui aquest un dels oblitats d'allò essencial, com deia el filòsof Jean Guitton. Ens caldria molta explicació per a respondre la qüestió de què vol dir «ser salvat». Només fer una petita aproximació amb un exemple de «salvació experimentada».

Fa uns dies vaig rebre un regal, que he d'agrair sincerament: l'estudi que ha realitzat Cinta Espuny Caubet sobre l'evolució del pensament i la vida d'Edith Stein els anys que van precedir la seva conversió a la fe catòlica (*Esperant temps millors. Cartes d'Edith Stein a Roman Ingarden. 1917-1921*). Hi podem llegir un fragment d'una d'aquestes cartes, posteriors a la conversió:

«A mi em va succeir com aquell que està en perill d'ofegar-se, i a qui molt després, en una habitació clara i calenta on està molt segur i envoltat d'amor i d'estima i de mans bondadoses, de sobte se li presenta la imatge de l'abisme fosc i fred. Quina altra cosa s'ha de sentir si no tremolor, i amb això una gratitud il·limitada, davant el braç poderós que el va agafar meravellósment portant-lo a terra ferma?» (p. 190)

La fe en Jesucrist, per a aquell que ha cercat apassionadament la Veritat:

- Salva de l'ofegament i el naufragi de la vida, de l'abisme fosc i fred dels fracassos i les decepcions.
- Salva introduint-lo en la claredat d'un espai, on totes les coses tenen sentit.
- Salva obrint l'experiència de veure's envoltat d'amor i d'estima de mans bondadoses.

Un amor i una estima de mans bondadoses, que no ens privaran de plorar. Però la salvació consistirà en el fet que aleshores les llàgrimes no vindran de la desesperació, sinó de la tensió entre la glòria esperada i certa i el present encara fosc.

Jornada acadèmica a la Facultat de Teologia de Catalunya

► 16 de desembre, de 10 a 18 h. Sota el títol «El Déu que es revela», aquesta jornada comptarà amb les intervencions de professors d'aquesta seu acadèmica, com ara Salvador Pié-Ninot o Xavier Morlans, i altres de diverses províncies, com el professor de la Facultat de Teologia de València, Josep Vidal Talens, o de l'Institut Catòlic de la Mediterrània, de Marsella, Jean-Marc Avéline. Per a més informació i inscripcions: Secretaria FTC, 934 534 925, administracio@teologia-catalunya.cat. Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació 231, Barcelona.

GLOSSA

Anar de recés, per construir la vida

Un grup de matrimonis que es reuneix mensualment s'aplega amb el seu consiliari, cada any, en una casa d'espiritualitat o en l'hostatgeria d'algun monestir o santuari per viure un cap de setmana de recés. Els fills els acompanyen. En les estones de reflexió i pregària dels pares, els més grans tenen cura dels petits. Una part del dissabte a la tarda es dedica a anar a una ermita propera o a un lloc adequat per fer una pregària comunitària; també abans d'anar a dormir es troben tots per pregar. El diumenge celebren l'Eucaristia i si són en un santuari amb culte dominical hi participen.

El recés és una possibilitat d'apropar-se a Déu Pare en la pregària, acompanyats per la Paraula, amb el mestratge de Jesús, el Crist, sempre amb la vida de cada dia de rerefons perquè és la vida la que ha d'esdevenir més evangèlica com a conseqüència del recés. Enguany les estones de pregària dels pares s'orientaren entorn la resposta a la crida de Déu que convida al seguiment de Jesús des de la realitat personal de cadascú, malgrat les febleses, les incoherències i les pors. L'Evangelí, la bona notícia, esdevé vida plena per a cada persona, missatge d'amor que ens mou a estimar els altres.

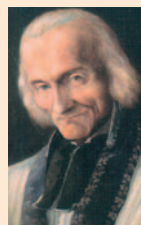
Abans d'acabar aquesta trobada de fe, d'enfortiment personal i comu-

nitari, apuntava en la revisió una de les mares: «Aquesta aturada fa que en les estones de pregària personal em trobi a mi mateixa quan aplico els textos evangèlics a la meua vida de cada dia, descobrint les rutines i els aspectes en què podria millorar la meua relació amb els de casa i amb les persones amb qui em relaciono». Deia un dels pares: «Em costa ser constant en la pregària. El recés m'ofereix un temps i un espai privilegiat, sense pressa. Les indicacions i els textos que el consiliari posa a la nostra consideració m'obren un camí, després cal deixar-se portar, obrir el cor, donar gràcies». Una altra mare afegia: «Cada recés és un pas endavant que m'apropa al misteri de Déu. M'agrada sentir-lo a prop, tot passejant per l'entorn natural, en el silenci que m'embolcalla. A mesura que em faig gran, experimento que la meua fe es va purificant i em sento més en mans de Déu».

I és que cal trobar temps per reposar, per respirar, per mirar al nostre voltant, per recordar per què som on som i quin sentit té el que fem. «Vosaltres, busqueu primer el Regne de Déu i fer el que ell vol, i tot això us ho donarà de més a més» (Mt 6,33) perquè per als cristians, la fe és el fonament sobre el qual construïm la vida.

Enric Puig Jofra, SJ

Pensaments de sant Joan M. Vianney

► Jesucrist, després d'haver-nos donat tot allò que podia donar-nos, encara va voler fer-nos hereus d'allò més preuat que té, és a dir, la seva Santa Mare. La Verge Santíssima ens engendrà dues vegades: en l'Encarnació i al peu de la Creu: és, per tant, dues vegades la nostra Mare.

► Jesucristo, después de habernos dado todo lo que podía darnos, quiso aún hacernos herederos de lo más preciado que tiene, es decir, su Santa Madre. La Santísima Virgen nos engendró dos veces, en la Encarnación y al pie de la Cruz: es, pues, dos veces nuestra Madre.

DIUMENGE III D'ADVENT

▶ Lectura de la profecia de Sofonies (So 3,14-18a)

Crida de goig, ciutat de Sió. Aclama, Israel. Alegra't i celebra-ho de tot cor, ciutat de Jerusalem. El Senyor ha tret fora els qui et condemnen, ha fet fugir els teus enemics. Tens dintre teu el Senyor, rei d'Israel, no veuràs mai més cap desastre. Aquell dia diran a Jerusalem: «No tinguis por, Sió, no deixis caure les mans, el Senyor, el teu Déu, el tens a dintre, com a Salvador poderós; per tu s'ha transportat d'alegria, et re-nova el seu amor, està de festa i crida de goig com en dies d'aplec».

▶ Salm responsorial (Is 12,2-6)

R. Aclama'l ple de goig perquè el Sant d'Israel és gran a la teva ciutat.

El Senyor és el Déu que em salva, / confio, no m'espanto. / D'ell em ve la força i el triomf, / és ell qui m'ha salvat. R.

Cantant de goig sortirem a buscar l'aigua / de les fonts de salvació. / «Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, / feu conèixer entre els pobles les seves gestes. / Recordeu que el seu nom és excels». R.

Canteu al Senyor que ha fet coses glorioses. / Que ho publiquin per tota la terra. / Poble de Sió, aclama'l ple de goig, / perquè el Sant d'Israel / és gran a la teva ciutat. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 4,4-7)

Germans, viviu sempre contents en el Senyor; ho repeteixo, viviu contents. Que tothom us conegui com a gent de bon tracte. El Senyor és a prop. No us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist.

▶ Evangelí segons sant Lluc (Lc 3,10-18)

En aquell temps, la gent preguntava a Joan: «Així, doncs, què hem de fer?» Ell els responia: «Qui tingui dos vestits, que en doni al qui no en té, i qui tingui menjar que el comparteixi també amb els altres». Entre els qui anaven a fer-se batejar, hi havia també uns cobradors d'impostos que li deien: «I nosaltres, mestre, què hem de fer?» Ell els contestà: «No exigiu més del que està establert». Igualment uns guardes li preguntaven: «Què hem de fer també nosaltres?» Ell els deia: «No forceu ningú amenaçant de maltractar-lo o de denunciar-lo; acontenteu-vos de la vostra soldada.»

La gent, que vivia en l'expectació, sospitava si Joan no fóra potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. Ja té la pala a les mans per ventar la seva era; el blat, l'entrarà al seu graner, però la palla, la cremarà en un foc que no s'apaga». Amb aquestes i moltes altres exhortacions, Joan anunciava al poble la bona nova.

▶ Lectura de la profecia de Sofonías (So 3,14-18a)

Regocíjate, hija de Sión, grita de júbilo, Israel; alégrate y gózate de todo corazón, Jerusalén.

El Señor ha cancelado tu condena, ha expulsado a tus enemigos. El Señor será el rey de Israel, en medio de ti, y ya no temerás. Aquel día dirán a Jerusalén: «No temas, Sión, no desfallezcan tus manos. El Señor, tu Dios, en medio de ti, es un guerrero que salva. Él se goza y se complace en ti, te ama y se alegra con júbilo como en día de fiesta.»

▶ Salmo responsorial (Is 12,2-6)

R. Gritad jubilosos: «Qué grande es en medio de ti el Santo de Israel.»

El Señor es mi Dios y salvador: / confiaré y no temeré, / porque mi fuerza y mi poder es el Señor, / él fue mi salvación. / Y sacaréis aguas con gozo / de las fuentes de la salvación. R.

Dad gracias al Señor, / invocad su nombre, / contad a los pueblos sus hazañas, / proclamad que su nombre es excelso. R.

Tañed para el Señor, que hizo proezas, / anunciadlas a toda la tierra; / gritad jubilosos, habitantes de Sión: / «Qué grande es en medio de ti / el Santo de Israel.» R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Fl 4,4-7)

Hermanos: Estad siempre alegres en el Señor; os lo repito, estad alegres. Que vuestra medida conozca todo el mundo. El Señor está cerca. Nada os preocupe; sino que, en toda ocasión, en la oración y súplica con acción de gracias, vuestras peticiones sean presentadas a Dios. Y la paz de Dios, que sobrepassa todo juicio, custodiará vuestros corazones y vuestros pensamientos en Cristo Jesús.

▶ Evangelio según san Lucas (Lc 3,10-18)

En aquel tiempo, la gente preguntaba a Juan: «¿Entonces, qué hacemos?» Él contestó: «El que tenga dos túnicas, que se las reparta con el que no tiene; y el que tenga comida, haga lo mismo». Vinieron también a bautizarse unos publicanos y le preguntaron: «Maestro, ¿qué hacemos nosotros?» Él les contestó: «No exijáis más de lo establecido». Unos militares le preguntaron: «¿Qué hacemos nosotros?» Él les contestó: «No hagáis extorsión ni os aprovechéis de nadie, sino contentaos con la paga.»

El pueblo estaba en expectación, y todos se preguntaban si no sería Juan el Mesías; él tomó la palabra y dijo a todos: «Yo os bautizo con agua; pero viene el que puede más que yo, y no merezco desatarle la correa de sus sandalias. Él os bautizará con Espíritu Santo y fuego; tiene en la mano el bieldo para aventar su parva y reunir su trigo en el granero y quemar la paja en una hoguera que no se apaga». Añadiendo otras muchas cosas, exhortaba al pueblo y le anunciaba el Evangelio.

Joan Baptista, des de la presó, envia els seus deixebles a veure els signes que fa Jesús. Mosaic del baptisteri de la catedral de Florència (s. XII)

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns:** (litúrgia hores: 3a setm.): Nm 24,2-7.15-17a / Sl 24 / Mt 21,23-27
- **dimarts:** So 3,1-2.9-13 / Sl 33 / Mt 21,28-32
- **dimercres:** Is 45,6b-8.18.21b-25 / Sl 84 / Lc 7,19-23
- **dijous:** Gn 49,2.8-10 / Sl 71 / Mt 1,1-17
- **divendres:** Jr 23,5-8 / Sl 71 / Mt 1,18-24
- **dissabte:** Jt 13,2-7.24-25a / Sl 70 / Lc 1,5-25
- **diumenge** vinent, IV d'Advent (lit. hores: 4a setm.): Mi 5,1-4a / Sl 79 / He 10,5-10 / Lc 1,39-45.

En aquest tercer diumenge d'Advent seguim immersos en una atmosfera de joia, serenitat i esperança que caracteritza les tres lectures litúrgiques: l'himne del profeta Sofonies, l'exhortació de Pau als cristians de Filipis i la lectura evangèlica dedicada, com el diumenge passat, a la predicació de Joan Baptista.

En primer lloc, Lluc ens diu que el poble vivia en l'expectació, i aquesta expectació es concreta en una pregunta que es repeteix tres vegades en la narració. «Què hem de fer?» pregunten uns publicans, uns soldats i la gent. La resposta del Baptista, concreta i atenta als detalls, varia segons la categoria social dels

interlocutors i els condicionaments del seu temps. Ara bé, el que importa és el seu missatge, que podríem resumir així: la novetat de la vida, la joia autèntica només és possible quan es comparteixen els propis béns, quan es practica la justícia i s'ajuda els pobres i oprimits. Aquell que, en lloc d'aprofitar les ocasions per treure'n profit personal, es preocupa dels altres i del seu benestar, trobarà la felicitat i la joia de viure.

En segon lloc, Lluc ens transmet l'anunci del Crist que fa Joan Baptista. Amb un llenguatge simbòlic i de caire escatològic, el Baptista descriu l'acció del Crist: «Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. Ja té la pa-

la a les mans per ventar la seva era; el blat l'entrarà al graner, però la palla, la cremarà en un foc que no s'apaga». Tota la misèria i fragilitat humana seran vivificades per un corrent d'aigua viva, per un esperit creador i transformador; tots els pecats i les injustícies de la humanitat es consumiran en aquest gresol purificador.

Els cristians podem viure sempre contents perquè el Senyor és amb nosaltres. La seva presència no solament ens conforta en la tribulació sinó que ens compromet a actuar sempre segons l'Evangelí, amb justícia i caritat.

COMENTARI

Què hem de fer?

FE CRISTIANA I SOCIETAT ACTUAL

El misteri del Cos de Crist

És evident que Maria té una part importantíssima en el misteri de l'Encarnació (ho veurem en el proper article). Però és important —segons el meu parer— enfocar el misteri de l'Encarnació des de la perspectiva del Cos de Crist.

La Carta als Hebreus posa el Salm 40 en llavis de Jesús: «No voleu oblacions ni sacrificis», i tot seguit afegeix: «Però m'heu format un Cos [...] Déu meu, vinc a fer la vostra voluntat» (He 10,5-7). Immediatament llegim com una afirmació pròpia d'Hebreus: «Nosaltres hem estat santificats per l'ofrena del Cos de Jesucrist feta una vegada per sempre» (v. 10).

En el llibre *Qui és Jesús de Natzaret*, en els capítols sobre la Mort i la Resurrecció de Jesús, crec haver traçat les grans línies d'aquesta teologia del Cos de Crist:

1. El Verb de Déu fa seu el Cos de Jesús i s'expressa en ell i per mitjà d'ell. «En ell resideix corporalment tota la plenitud de la divinitat» (Col 2,9).

2. El Cos de Crist clavat a la Creu és la manifestació visible de l'amor més gran: l'amor de qui dóna la vida pels seus amics (cf. Jn 15,13).
3. Així, el tema del Cos ens condueix en perfecta continuïtat del misteri de l'Encarnació al misteri de Pasqua i ens situa de ple en la mediació salvífica de Crist.
4. El Cos de Crist ressuscitat té una condició gloriosa, celeste, incorruptible i, àdhuc, «espiritual», afirma sant Pau a 1Co,15.
5. El Cos de Crist, nascut de Maria Verge, es posa en identitat i en contrast a la vegada amb el Cos Místic —el Cep i les Sarments— en el qual cadascun dels cristians té el seu lloc i el seu reconeixement de fill de Déu.
6. Per això, l'Eucaristia és sintèticament el Cos de Crist: el Cos personal de Crist realment present i entregat per a la comunitat dels fills i per a cadascun d'ells i, en sems, el Cos Místic, és a dir, la unió mística i vital del Cep i les Sarments que formen la comunitat de la fe i de l'amor: l'Església de Déu.

Josep M. Rovira Belloso

(*La fe cristiana en la societat actual*, Edicions 62)

Más ternura

Conta Georges Huber, testigo presencial: «Entre las camas de los niños enfermos del hospital del Niño Jesús, de Roma, el papa Juan XXIII iba visitando a todos los niños enfermos. Les sonreía y saludaba. Ellos le devolvían el saludo y la sonrisa. Algunos niños le gritaban: "Papa Giovanni, veni qui!" —"¡Papa Juan, ven aquí!"— o sencillamente: "Giovanni, Giovanni!" —"¡Juan, Juan!"—. El Santo Padre se paró ante la cama de un niño, de nombre Ángelo, y le dijo: "Tú te llamas Ángelo. Antes yo también tenía el mismo nombre. Después me lo hicieron cambiar por otro.»

Al llegar delante de la cama del niño Carmine Leinma, ciego a consecuencia de una meningitis, el Papa *bueno*, lleno de ternura, no pudo por menos que ponerse a llorar, sin poder pronunciar ni una palabra. El niño ciego le dijo: «¡Tú eres el Papa Juan! ¡Lo sé! Pero no puedo verte...» Y la tristeza pesaba en la cara del niño ciego. Entonces el Papa se sentó a su lado. Lo abrazó y le acarició el rostro, en un largo silencio lleno de amor y de ternura.

San Roberto Belarmino decía: «Más vale una onza de caridad —de amor, de bondad, de ternura— que cien carretadas de razones.»

¿No deberíamos ofrecer más amor, más bondad, más ternura?

J. M. Alimbau

SANTORAL

13. ✝ Diumenge III d'Advent. Santa Llúcia (s. III-IV), vg. i mr. a Siracusa (Sí-cília); santa Otília, vg. benedictina (s. VIII); sant Aubert, bisbe.

14. Dilluns. Sant Joan de la Creu (†1591), prev. carmelità (reformador de l'orde) i doctor de l'Església; sants Just i Abundi, mrs. a Baeza; sant Diòscor, noi mr.; sant Nicasi, bisbe i mr.

15. Dimarts. Sant Valerià, bisbe; sant Urber, prev. a Osca; santa Cristiana (Nina), esclava mr.; santa Sílvia, vg.; beat Bonaventura de Pistoia, prev. servita.

16. Dimecres. Sant Josep Manyanet (1833-1901), prev. d'Urgell, nat a Tremp, fund. Fills i Filles de la Sgda. Família (SF, 1870); sants Ananies, Azaries i Misael, joves companys de

Daniel; santa Albina, vg. i mr.; santa Adelaida (o Alcía) de Borgonya (s. X); beata Maria dels Àngels, vg. carmelitana.

17. Dijous. Sant Joan de Mata, prev. provençal, cofund. Trinitaris (OSST, 1198); sant Llätzer, germà de Marta i Maria, de Betània, ressuscitat per Jesús; sant Esturmí, abat; sant Franc de Sena.

18. Divendres. Mare de Déu de l'Esperança, o bé Expectació del part, anomenada popularment «de la O» (antifones); sant Gracià, bisbe; sant Adjutori, mr.

19. Dissabte. Sant Nemesi, mr; sant Anastasi I, papa (399-401) i mr.; beat Urbà V, papa (occità, 1362-1370); santa Fausta, mare de família mr.; santa Eva, mare dels humans.

ENTREVISTA

XAVIER MORLANS

Evangeli per a joves agnòstics

L'any 2002, Mn. Xavier Morlans va impulsar, amb un equip de laics, un catecumenat per a batejats que portava per títol *Tornar a creure*. Aquesta experiència de tornar a proposar l'essencial de la fe cristiana a persones que no freqüenten els àmbits parroquials ha adquirit un nou format en el darrer any. Es tracta d'unes trobades en domicilis privats on s'hi conviuen pel *boca-orella* persones que tenen entre 30 i 45 anys, «la generació absent de les nostres parròquies», com apunta Mn. Xavier, que és prevere de la diòcesi de Barcelona i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. (Informació: xaviermorlans@gmail.com).

Com va néixer aquesta idea de petites convocatòries en domicilis particulars?

Vàrem constatar que, avui dia, amb el clima fortament laicista que es respira a la societat, pretendre que un jove adult entri en una església, ni que sigui per escoltar una primera proposta de la fe, és demanar massa. Tot buscant una alternativa, vàrem assajar la fórmula —usada per altres amb finalitats comercials— d'aplegar una dotzena de persones en un domicili particular fent córrer el *boca-orella*: «Vols assistir a una presentació d'un camí espiritual per a avui, una nit, a casa de tal, gratis i sense cap compromís?»

Quina resposta han tingut, fins ara?

L'experiència pilot ha funcionat: persones que no es coneixien mútuament han escoltat amb atenció la lectura d'un fragment de l'Evangeli i el petit comentari que invitava a reflexionar-hi i/o a intentar adreçar-se a Jesús en el seu interior. Una música de fons i uns cants breus repetint la frase bíblica en qüestió «Dóna'm d'aquesta Aigua, Ajuda'm a néixer de nou», faciliten l'empatia amb la proposta. De fet, tots tornen el mes següent. N'hi ha d'agnòstics que no han tingut cap experiència de Déu i també repeteixen!

Com convideu a adreçar-se a Jesús persones agnòstiques?

Comencem a partir de zero, sense pressuposar cap coneixement cristià. Fem petites falques explicatives sobre el sentit i la raonabilitat de cada pas que es fa en la trobada. Ens movem en aquella fina franja en què la voluntat pot fer un pas més enllà de la raó: «Jesucrist, si existeixes, fes que et conegui» (Charles de Foucault).

Òscar Bardaji i Martín

PSICOLOGIA DE LA FAMILIA

La familia violenta

La familia violenta prolifera demasidado. La gran mayoría de las familias son pacíficas y se nos muestran a diario como auténticas fábricas generadoras de amor, de

nobles sentimientos, forjadoras de buenas emociones, verdaderos crisoles para la maduración del indefenso ser humano en vías de crecimiento, imprescindibles matrices de la identidad de las personas.

Pero hay también familias portadoras de una tremenda carga agresiva, destructivas, violentas, generadoras de psicopatología en sus miembros e inductoras de violencia en los niños. Y éstas son las que empañan y deslucen el buen nombre de la institución familiar. A ellas quiero referirme aquí.

En la intimidad de la estructura familiar se suceden a menudo hechos tremendamente violentos: maltratos que sufre la mujer —y algunos hombres, aunque son minoría—, abusos que se cometen a los hijos, discusiones domésticas que terminan en luctuosos sucesos...

Como explica en *La violencia y sus claves* un experto en el tema, José Santmartín, director del Centro Reina Sofía para el Estudio de la Violencia, en Valencia, la gran mayoría de estos hechos que tristemente configuran la familia violenta son el resultado de dos prejuicios culturales muy arraigados: que la mujer es propiedad del marido y que los hijos son propiedad de los padres. Y parece ser que con lo que es propiedad de uno, puede hacerse lo que se quiera.

Probablemente los daños que sufren los hijos de una familia violenta producirán malos frutos más adelante, pervirtiendo su conducta con los iguales, con sus compañeros, y en la vida futura, en plena adultez, repitiendo en sus parejas o en otros anónimos conciudadanos todas las vejaciones sufridas en su infancia. Así, pues, su familia violenta les habrá marcado para la vida.

Dr. Paulino Castells

(*Psicología de la familia*, Ed. Ceac, Barcelona 2008)

AGENDA

AGENDA

Recés d'Advent per a preveres i diaques. 15 de desembre, 10 h. Tots els ministres de les dues vicaries de la diòcesi són convocats per a aquesta jornada de recés, que serà conduïda pel bisbe auxiliar de Barcelona, Sebastià Taltavull, aprofundint la temàtica de l'any sacerdotal que se celebra fins al mes de juny de 2010, a iniciativa de Benet XVI.

Trobada de Nadal dels seminaristes. El proper divendres 18 de desembre el bisbe Agustí i els 6 seminaristes majors de la diòcesi coneixeran de prop la comunitat contemplativa del Monestir de Sant Benet, compartint el sopar amb elles. També serà l'entorn per conèixer l'experiència de vida i vocacional de Mn. Joan Mata, rector de La Llacuna.

Benedicció del pessebre a l'ermita de la Mare de Déu de la Salut. Dissabte 19 de desembre, 12 h. El rector de la catedral, Mn. Jordi d'Arquer, presidirà la missa en aquesta ermita de Sant Feliu de Llobregat i es farà també la benedicció del naixement d'enguany.

Cloenda del centenari del temple de Santa Maria de Castelldefels. El proper 19 de desembre farà exactament 100 anys que es va inaugurar aquesta església i per aquest motiu el bisbe Agustí presidirà l'Eucaristia a les 20 h. Durant tot l'any han tingut lloc diverses activitats i iniciatives per commemorar aquest segle d'existència, com ara la restauració dels frescos que cobreixen totes les parets del temple, realitzats l'any 1952. Aquestes pintures quedaran recollides en un llibre que es pensa editar, en el marc d'aquest centenari.

Dinar de Nadal de l'Hospitalitat de Lourdes. Diumenge 20 de desembre

ESGLÉSIA DIOCESANA

Cloenda del centenari dels Germans de la Sagrada Família de Belley. Va tenir lloc el passat 20 de novembre, a l'escola que tenen a Gavà, presidits pel bisbe Agustí. Van assistir-hi també representants de l'ajuntament local, de les parròquies, d'altres congregacions religioses de la zona, i de l'AMPA i tota la comunitat educativa del centre. Aquesta congregació ha celebrat enguany el centenari de la seva presència a Espanya, amb el lema «100 anys educant en família», i des de 1952 estan presents a Gavà i a Begues. Aquest centenari s'ha viscut no com a una meta sinó com a anella d'una cadena, que demana continuïtat i futur, corresponsabilitat per a tots.

hi haurà aquesta celebració, a la qual assistiran voluntaris i col·laboradors de l'Hospitalitat de les diòcesis de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu, amb l'assistència dels respectius bisbes. Serà al Palau de Congressos de Barcelona. Per inscriure's cal contactar amb les oficines de l'Hospitalitat a Barcelona o amb les respectives delegacions.

ESPIRITUALITAT

Stop d'Advent. 15 i 16 de desembre, de 19.30 a 20.45 h. Moment de preparació al Nadal per viure amb plenitud aquest temps litúrgic tan dens, amb estones de pregària, de silenci, d'audició de música ambiental comentada i Eucaristia. Conduït pel P. Francesc Roma, sj. Església dels Je-

suites de Casp, c/ Casp 27, Barcelona.

ACTIVITATS

15è aniversari dels Pessebristes de Sant Boi. Amb motiu d'aquesta celebració, l'associació ha organitzat tot un seguit d'activitats com ara el concurs de cartells, que ha guanyat en aquesta edició l'il·lustrador Jordi Corbella. El dia 5 de desembre es va inaugurar l'exposició del 15è aniversari a l'Hotel d'Entitats, i també el gran pessebre (22 m²) que des de fa deu anys elabora l'associació al temple de la parròquia de Sant Baldiri. Les inscripcions per al concurs de pessebres són obertes fins al dia 23 de desembre, presencialment a l'Hotel d'Entitats, c/ Riereta 4 o al telèfon

936 306 408, o bé fins al dia 27 telemàticament, mitjançant femelpessebre@pessebristes-santboi.cat o www.pessebristes-santboi.cat.

PUBLICACIONS I WEB

Nou número de «Crit Solidari». Ha sortit el número 3 d'aquest butlletí informatiu que edita l'Equip de Pastoral Obrera de la diòcesi. El podeu demanar en paper a p.obrera@bisbatsantfeliu.cat o consultar-lo al web www.bisbatsantfeliu.org/p.obrera.

Ampliar l'avortament? Durant els mesos de l'estiu, vam publicar uns articles sobre la Llei Orgànica de salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs. Ara, podreu llegir nous articles a www.bisbatsantfeliu.org, fent un clic sobre la imatge que encapçala aquesta notícia. El nou article tracta sobre la promoció de polítiques educatives que volen l'accés universal a l'avortament, als mètodes anticonceptius i contracepció que permetin regular la fecunditat.

CULTURA

Concerts d'orgue. 20 de desembre, 18 h. El mateix dia a la mateixa hora, dues possibilitats: Els amics de l'orgue de Sitges organitzen un concert, a càrrec de l'Agrupació Polifònica de Vilafranca, amb Eduard Vila com a organista i sota la direcció de Xavier Cervera i David Hernández (parròquies de Sant Bartomeu i Santa Tecla). En canvi, a Collbató, la coral La Falguera d'aquesta localitat realitzarà el seu concert de Nadal, sota la direcció de Rosó Morales (Església de Sant Corneli).

ECO DE LA PALABRA

Caridad en la Verdad: la transmisión de la fe (10)

Seguramente alguien habrá pensado que esta expresión «creer para ser feliz», cambia sustancialmente lo que siempre nos habían predicado: «creer para salvarse». Y la verdad es que no podemos dejar de hablar de la salvación que nos viene por la fe.

Los mismos mensajes que oímos estos días de Adviento nos familiarizan con la salvación: somos llamados a «reproducir aquella esperanza del Pueblo de Israel en la venida del Salvador»; «nos nacerá el Mesías Salvador...». La expresión, que liga la fe a la salvación, es esencial al mensaje del Evangelio. Formó parte de palabras definitivas de Jesús, como por ejemplo la conclusión del Evangelio más primitivo, el de san Marcos, donde la salvación aparece como resultado de la fe y del bautismo. San Pablo hizo de esta relación entre fe y salvación argumento central de toda su predicación, como vemos en las cartas a los cristianos de Roma y de Galacia. Cuando recitamos la profesión de fe, decimos: «creemos en el Hijo Unigénito de Dios, que por nuestra salvación bajó del cielo». Asimismo, como sabemos, Lutero hacía de «la salvación por la sola fe» el eje de su reforma...

En definitiva, nuestro esfuerzo para transmitir la fe será inútil, si no estamos bien convencidos de

que con la fe nos viene la salvación. Transmitimos la fe para que el otro sea feliz, pero esta felicidad incluye la salvación: «quiero que creas en Jesucristo, porque en Él encontrarás la salvación», podemos decir a quien nos escucha y aún no cree.

Pero, ¿qué quiere decir ser salvado por la fe (y el bautismo)? Casi hemos olvidado hablar de ello en nuestras predicaciones y oraciones. Tal vez sea éste uno de los olvidos de lo esencial, como decía el filósofo Jean Guitton. Necesitaríamos mucha explicación para responder la cuestión de qué quiere decir «ser salvado». Sólo haremos una pequeña aproximación con un ejemplo de «salvación experimentada».

Hace unos días recibí un regalo, que tengo que agradecer sinceramente: el estudio que ha realizado Cinta Espuny Caubet sobre la evolución del pensamiento y la vida de Edith Stein los años que precedieron a su conversión a la fe católica (*Esperant temps millors. Cartes d'Edith Stein a Roman Ingarden. 1917-1921*). Allí podemos leer un fragmento de una de estas cartas, posteriores a la conversión:

«A mí me sucedió como a aquél que está en peligro de ahogarse, y a quien mucho después, en una habitación clara y caliente donde está muy

seguro y rodeado de amor y de afecto y de manos bondadosas, de repente se le presenta la imagen del abismo oscuro y frío. ¿Qué otra cosa sentirá si no un temblor, y con ello una gratitud ilimitada, ante el brazo poderoso que le cogió maravillosamente llevándolo a tierra firme?» (p. 190)

La fe en Jesucristo, para aquél que ha buscado apasionadamente la Verdad:

- Salva del ahogo y el naufragio de la vida, del abismo oscuro y frío de los fracasos y las decepciones.
- Salva introduciéndolo en la claridad de un espacio, donde todas las cosas tienen sentido.
- Salva abriendo la experiencia de verse rodeado de amor y de afecto de manos bondadosas.

Un amor y un afecto de manos bondadosas, que no nos privarán de llorar. Pero la salvación consistirá en que entonces las lágrimas no vendrán de la desesperación, sino de la tensión entre la gloria esperada y cierta y el presente aún oscuro.

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat